

ברוכים הבאים לגן החיות התנ"כי

בירושלים ע"ש משפחת טיש



חומר עצר למורה לקראת ביקור באן החיות התנ"כי

המידע הזה יוכל לסייע לכם לתכנן את ביקורכם בגן החיות ובזמן הסיור עצמו. המידע כולל המלצות לגבי המסלול וכן מידע לגבי רוב התצוגות שתבקרו בהם בזמן הביקור.

אורך המסלול המומלץ: כשעתיים וחצי עד שלוש שעות. ניתן לעלות לרכבת גן החיות בגשר שבמפלס התחתון, או לעלות בהמשך המסלול בתיבת נח או בתצוגת ההיפופוטם. ליד כל תצוגה, יש שילוט עם מידע נוסף על בעלי החיים!

ביקור נעים!

ולפני שמתחילים ללכת... מושגים שכדאי לדעת!

1. מדוע נקרא גן החיות התנ"כי בשמו?

בגן החיות מגוון גדול של בעלי חיים המוזכרים בתנ"ך. ישנם בעלי חיים שחיים היום בארץ ואחרים חיו בעבר ונכחדו. את הדוב והאריה, היחמור, הצבי, היעל והראם הלבן, הברדלס והנמר, התנין והצב, הנשר ורבים אחרים ניתן לפגוש ברחבי הגן. גן החיות פועל למען שימור בעלי חיים נדירים אלו בטבע ובגני החיות.

2. מהו בעל חיים הנמצא בסכנת הכחדה?

בעלי חיים בסכנת הכחדה הם בעלי חיים שעתידם בעולם נמצא באיום קיומי ממשי. הכוונה היא למין כולו ולא רק לאוכלוסיות שונות שלו. המינוח סכנת הכחדה מתאים רק ליצורים שאוכלוסייתם מידלדלת מאוד ועתה היא בכמות קבועה שאינה גדלה. יש סכנה כי כשיתחיל שלב דלדול נוסף כמו התפשטות מגפה, צייד בלתי מבוקר או הרס בתי גידול המין לא ישרוד.

לא לשכוח דבר חשוב!

אנא ספרו לכיתה כמה חשוב לשמור על הניקיון על מנת שכולם יוכלו להמשיך וליהנות מגן יפה ומטופח. כמו כן – בעלי החיים בגן החיות מקבלים טיפול מצויין מן המטפלים, אשר דואגים גם להאכיל אותם במזון המתאים בדיוק להם! הסבירו לכיתה שכדי לשמור על בריאותם של כל בעלי החיים כאן, אין לזרוק להם אוכל מכל סוג שהוא (גם אם נראה שהם מבקשים...) זה עלול לסכן את בריאותם.



בעלי חיים המוזכרים בתנ"ך יסומנו כך:



בעלי חיים בסכנת הכחדה יסומנו כך:

ועכשיו אפשר להתחיל בסיור!!

בכניסה לגן תוכלו לראות את אגם עופות המים ואי הסיאמנגים:

אגם עופות המים מאכלס בתוכו מינים רבים של עופות מים השוחים בו להנאתם. באגם ניתן לצפות בקלות בשלושה מיני ברבורים (הברבור השחור, הברבור האילם והברבור המחצרץ), בברוזים ממינים שונים ובקורמורנים הצוללים ולאחר מכן מייבשים את נוצותיהם על הסלעים. תוכלו לראות גם את השקנאים. **באי קופי הסיאמנג** שוכנת משפחה של קופי סיאמנג. הסיאמנגים הם מין של גיבון החי בסומטרה ואינדונזיה. הם מתאפיינים בקולניות רבה. את הקולות החזקים שלהם ניתן לשמוע ממרחק רב בזכותו של שק גרון המשמש כתיבת תהודה. הסיאמנגים ניזונים בעיקר מעלים אותם הם מוצאים ביער, ובנוסף מפירות פרחים ומעט מזון מן החי.





ביתן חיות קטנות – הבניין הנמצא מימין לאגם:

ביתן החיות הקטנות תוכנן כסיור קצר בין בתי גידול שונים וצפייה בבעלי החיים השוכנים בהם. בית הגידול המדברי, מיוצג על ידי **הסוריקאטות** הפעלתניות של מרכז אפריקה ומספר מינים של נחשים מקומיים, ארסיים, החיים במדבריות ישראל כמו **האפעה והשפיפון**. תוכלו לראות גם את **צב יבשה המדברי** הנמצא בסכנת הכחדה. האזור הים תיכוני הממוזג מיוצג על ידי מינים אחרים של נחשים ישראליים כמו **הצפע-הארץ ישראלי** הארסי **וזעמן המטבעות** שאינו ארסי, **ופסמונים** – מכרסם האוכל את צמח המלוח. בתצוגות מאקלים טרופי תראו את הקופים הקטנים בעולם – **המרמוסט הנסי** שהוא הקוף הקטן בעולם, **ארמדילו** ושתי תצוגות של טמרינים מדרום אמריקה, **הטמרין הרעמתי הזהוב והטמרין לבן הקודקוד**.

*לאחר יציאתכם ניתן לבחור בשתי אפשרויות:
א. לקחת את הרכבת בתחנה האחרונה האחרונה ולרדת בתצוגת הדובים
ב. לפנות ימינה ולהמשיך בראש לכיוון תצוגות הפינאוויניס והתוכים
(תוכלו לעלות לרכבת אם בהמשך)*

בזמן ההמתנה לרכבת ניתן לראות כמה 3 תצוגות נוספות:

קוף סנאי

קופי הסנאי שוכנים ביערות הטרופיים של דרום אמריקה. קבוצות קופי הסנאים מונהגות על ידי נקבות שמהוות את הבסיס של הקבוצה. קופי הסנאי ניזונים בעיקר מפירות וחרקים ומעט זרעים ועלים. סדר היום שלהם כולל בתחילת היום חיפוש ואכילת פירות ולאחר מכן רוב היום מוקדש לחיפוש חרקים ועכבישים אותם הם תופסים בכל רובדי היער. כאן בגן מקבלים קופי הסנאי דיאטה מאוזנת הכוללת פירות, בשר עוף וכופתיות סויה לצד תוספות של חרקים.



קוף עכביש

בית גידול ואזור מוצא של קופי העכביש באיזורי יער ממכסיקו עד ברזיל. קופי הסנאי אוכלים בעיקר פירות ובמידה פחותה עלים, פרחים, חרקים וביצי ציפורים. הם חיים בקבוצות של עד כ-30 פרטים שהרכבן משתנה באופן תדיר. תכונותיהם מותאמים ביותר לחיים בצמרות העצים. ידיהם ורגליהם ארוכות וזנבם לופתני ומשמש כזרוע חמישית. חלק מהמינים נמצאים כיום בסכנת הכחדה בשל הרס בית גידולם וציד למטרות מאכל אדם.



ברדלס

הברדלס הוא טורף השייך למשפחת החתוליים. בית הגידול האופייני של הברדלס הוא נופי מדבר וסוואנה. בעבר הלא רחוק נצפו ברדלסים גם בישראל. הפרט האחרון נצפה בערבה בשנת 1959. שמו העברי הקודם: "נמר הצייד" נובע מהעובדה שבעבר נהוג היה לאלף ברדלסים שישמשו כמסייעים לציידים. הברדלס הוא טורף שהתמחה בריצה אחר טרפו והוא מסוגל לפתח מהירות של 110 קמ"ש בעת מרדף, אולם מהירות זו נשמרת לזמן קצר בלבד. עיקר טרפו של הברדלס הם יונקים קטנים ובינוניים כצבאים. גופו של הברדלס הותאם להתמחותו בריצה: שכמותו מוגבהת, בית החזה שלו גדול ובולט ובניגוד לשאר החתוליים טפריו אינם מתכנסים אלא נשארים מחוץ לכיסייהם (בדומה לכלבים).



לממשיכים במסלול הרגלי:

פינגווין שחור רגל

הפינגווין שחור הרגל מקורו באפריקה הדרומית. הפינגווינים שבגן נולדו בשבי וכולם והגיעו אלינו מהולנד. הפינגווין שייך למחלקת העופות, אבל אינו מסוגל לעוף. הכנפיים משמשות את הפינגווינים לשחייה וצלילה ולכן ניתן לומר בעצם שהפינגווינים מעופפים במים! הפינגווין שחור הרגל, לדוגמא, מסוגל לצלול עד לעומק של 130 מטר. אבל בשיא מחזיק הפינגווין הקיסרי המסוגל לצלול לעומק של קרוב ל- 600 מטרים ולשהות עד 18 דקות רצופות מתחת למים! הפינגווינים ניזונים בעיקר מדגים.

תוכים

בגן החיות קיים אוסף מרשים של תוכים המונה 22 מינים שמוצאם באזורים שונים בעולם. בין המינים המרשימים באוסף נכללים ארה יקינטונית, קקדו מולוקי וקקדו - הדקלים. רבים ממיני התוכים שבגן נמצאים בסכנת הכחדה בארצות מוצאם. הגן מהווה מקום מקלט לתוכים שניצודו בטבע בארצות מוצאם, והוברחו לארץ בצורה לא חוקית. מקצת מהתוכים המוצגים בתצוגות הוחרמו מהמבריחים על - ידי הרשויות, וטופלו בגן במסירות.

פנדה אדומה

הפנדה האדומה שייך לסידרת הטורפים וכיום משויך למשפחה עצמאית, קרובה לדביבונים, אם כי בעבר הוא היה משויך למשפחת הדובים. הפנדות האדומות חיות בהרי ההימלאיה הגבוהים, ביערות עשירים בבמבוק-מזונם העיקרי. זהו מין המצוי בסכנת הכחדה בשל הרס היערות באזור מחייתו ובשל צייד שנועד לספק צורך בפרווה ובפנדות חיות לשוק חיות המחמד. הפנדות האדומות פעילות בלילה ובשעות הקרירות של היום ונמנעות מפעילות בשעות ימים חמים. "סיימון", הפנדה האדומה של גן החיות, הגיע מסינגפור.

צבי אלדברה

צבי הענק חיים אך ורק באיי אלדברה – קבוצה של ארבעה איים קטנים באוקיינוס ההודי. צבי הענק הם מאריכי חיים – עד 150 שנה ואף יותר. זהו צב היבשה הגדול בעולם – אורכם של הזכרים מגיע עד 140 ס"מ ומשקלם עד 250 ק"ג. צבי הענק הם זכר למספר מיני צבים דומים שחיו באיי האוקיינוס ההודי אך ניצודו כולם עד להכחדתם בטבע בידי המלחים שחלפו באיים אלו. צבי הענק נתונים גם הם בסכנת הכחדה בעיקר בשל תחום תפוצתם המוגבל.

דב חום סורי

עד לפני כ-100 שנה ניתן היה לראות דובים גם בטבע בצפון הארץ. הדובים שבגן החיות הם רק שריד לאוכלוסיית הדובים שחיה בעבר בארץ ותוארה בתנ"ך. הדובים החומים הסורים כאמור נכחדו מן האזור ומן העולם בתחילת המאה הנוכחית בעיקר בגלל פגיעה בבתי הגידול שלהם וצייד פרוע שהתקיים לאורך כל המאה הקודמת. הדובים הם אוכלי כל וניזונים מפירות, ירקות, גרעינים, עלים, חרקים, דגים ובשר. הדובים גמישים בתנועתם ולמרות משקלם הרב הם שחיינים טובים ומטפסי עצים לא רעים כלל. הם מתקיימים באזורים קרים במיוחד מעין תרדמת חורף קלה במאורות. תקופת החורף מנוצלת להמלטת הגורים (עד 3). בחודשים אלו ממליטה הנקבה גורים שמשקלם כ-350 גרם (3/1 כיכר לחם), הנשארים עם האם במאורה למשך חודשי החורף שם הם מעלים במהירות את משקלם. משקלו של בוגר מגיע לכדי 250-300 ק"ג.

אוח

בית גידול ואזור מוצאו של האוח בעיקר באזורים הרריים ומצוקים באזורי אקלים מגוונים – ממדבר ועד אזורים קרים, באירופה, אסיה, המזרח התיכון וצפון-אפריקה. הוא ניזון ממכרסמים קטנים אך הוא מסוגל לטרוף בעלי-חיים גדולים יותר כגון עופות גדולים, עופרי איילים או שועלים. האוח הוא דורס הלילה הגדול ביותר. כבוגר אין לו אויבים טבעיים, אך הרס בית גידולו על-ידי בני האדם גרם לפגיעה באוכלוסייתו.





אריה אסייאני

האריה הוא סמלה של העיר ירושלים. עד המאה ה-12 חיו האריות בסמוך לעיר ירושלים ורבים מתושבי המקום העריכו וחששו מכוחו של "מלך החיות". בתנ"ך, מכונה האריה בשבעה שמות שונים. האריות נעלמו בהדרגה מאזורים רבים בגלל ציד פרוע ודרישה רבה לאריות במופעים. האריות האסייאנים נחשבים כנדירים ביותר ומצויים בסכנת הכחדה.



הנמר הפרסי

הנמר הפרסי הוא אחד מתתי המינים הקרובים לנמר הישראלי שחי עדיין במדבר יהודה ובנגב. נמרים אלו הם שריד לעבר מפואר יותר בו שכנו הנמרים ברוב חלקי הארץ כולל בגליל המערבי. הנמר הפרסי נמצא בסכנת הכחדה. הנמרים הם הסוג הרביעי בגודלם ממשפחת החתוליים. הנמר נחשב לאחד החזקים מבני משפחת החתוליים והוא אינו חושש להתמודד גם עם אריות וטיגריסים על טרפם. כוחם הרב מאפשר להם גם לגרור טרף כבד כמו אנטילופה אל צמרת עץ כדי למנוע תחרות מצד זאבים וצבועים. פעילותו של הנמר מתרכזת בעיקר בלילה ובמהלך היום הנמרים מבלים את עיקר זמנם במנוחה.



שאגן שחור-זהב

שמו של השאגן ניתן לו בשל השאגות אותן הוא משמיע במטרה לסמן את תחומי השטח בו הוא חי טבע. את השאגות האלו ניתן ביערות הגשם שבו הוא חי לשמוע עד למרחק של 2 ק"מ. מכיוון שהשאגנים אינם יכולים לראות אחד את השני ביער הסבוך, הם מתקשרים בעזרת קולות. את המין ניתן לזהות בבגרותם ע"י צבע הפרווה. הזכרים – שחורים, הנקבות- זהובות. הגורים נולדים זהובים כמו האם, ומקבלים את הצבע הבוגר לאחר 3 שנים.

סרוואל

הסרוואל שייך למשפחת החתוליים וחי בקרבת מים בשטחים פתוחים, סוואנות ושולי יערות באפריקה מדרום לסהרה. הסרוואל הוא טורף אשר מזונו מורכב בעיקר מיונקים קטנים, עופות וצפרדעים. לסרוואל האוזניים הארוכות ביותר, יחסית לגודל הגוף, מבין כל החתוליים. הוא נעזר בשמיעתו החדה בכדי לאתר טרף המסתתר בעשב. בכדי לצוד עופות מסוגל הסרוואל לנתר לגובה של מעל 3 מטרים!

מנדרייל

המנדריילים הם קופים והם קרובים של הבבונים. הם שוכנים ביערות הגשם של מערב אפריקה. המנדריילים חיים בלהקות המונות מאות פרטים. מזונם של המנדריילים כולל זרעים, פירות, עלים וקליפות עצים, חרקים, זחלים קטנים ואפילו יונקים קטנים. תוכלו לראות שהפנים של הזכרים הדומיננטיים צבעוניים ביותר. צבעים אלו נועדו לשמש כדגל לקבוצה בעת התנועה בסבך היער. הצבעים הבולטים מעידים גם על בריאותם של הזכרים הדומיננטיים. המנדריילים מוכרזים כמין בסכנת הכחדה. הגורם העיקרי להכחדתם הוא הרס בתי הגידול שלהם וכתוצר משני של תופעת "בשר היערות" אותה תופעה הולכת וגדלה של ציד חיות יער לסיפוק צרכיהם של תושבי האזור.



שימפנזים

השימפנזים הם קופי אדם החיים ביערות הגשם והחורשים הפתוחים שבמרכז ומערב אפריקה. השימפנזים ניזונים בעיקר מפירות אך גם במידה ניכרת מעלים, זרעים, פרחים, מזון מן החי כגון חרקים, יונקים אחרים, ציפורים ביצים ועוד. להקות של שימפנזים מונות בממוצע 7-25 פרטים אך נצפו גם להקות ענק של עד 100 פרטים! השימפנזים עושים שימוש רב בכלים אותם הם בונים ומתכננים לצרכיהם. למשל בטנזניה נמצא שהשימפנזים צדים טרמיטים בעזרת מקלות. השימפנזים נמצאים כיום בסכנת הכחדה בשל הרס בתי גידול ובשל תופעה חדשה יחסית אך קטלנית של ציד של "בשר יער". בגלל חדירת האדם ליערות החלה להתפתח תעשייה חדשה של ציד פראי של חיות יער לצורך מכירתם כבשר או כבעלי-חיים.





צפריית העופות הדורסים

בצפרייה זו 6 מינים של דורסים: **נשר, חיויאי, עקב חורף, דיה שחורה, עיט סלעים ורחם**. כאמור הנשר הוא מין הדגל בתצוגה. הנשר הוא העוף הדורס הגדול ביותר בארץ, מוטת כנפיו היא 280 ס"מ! הנשר ניזון מפגרים בלבד. מבנה גופו מותאם לכך היטב: מקורו גדול, חזק וחד, ומסוגל לקרוע פתח בעור הפגר. צווארו ארוך וקרח מנוצות עובדה המאפשרת לו לחדור אל תוך הפגר מבלי להתלכלך יתר על המידה בדם ושאריות בשר. הכנפיים ארוכות ורחבות ומותאמות לדאייה למרחקים של עשרות קילומטרים. בעבר היה הנשר עוף שכיח ביותר באזורי הגליל, הגולן, הכרמל, הנגב ובמדבר יהודה. אבל מתחילת המאה הזאת החל מספרם של הנשרים לרדת בקצב גבוה, אוכלוסיות שלמות של נשרים כמו זו שבכרמל נכחדו.



צפרייה טרופית

יערות הגשם הם מהמשאבים העשירים של כדור הארץ. הם כוללים מספר עצום של מיני בעלי חיים וצמחים הנמצאים כיום בסכנה רבה בשל הגידול הרב בביקוש לעצים, המוביל לכריתתם של יערות שלמים. בתצוגה זו תמצאו מגוון גדול של ציפורים טרופיות ססגוניות, ביניהן בולטת **ציפור גן העדן** המרהיבה. על מנת לצפות בציפורים הצבעוניות וליהנות משירתם האופיינית, יש להתאזר בסבלנות ולחפשם בינות לצמחייה העשירה, בדיוק כשם שמחפשים אותם ביער. בבריכה הקטנה ניתן לראות גם את **התנין הסיאמי** שנמצא גם הוא בסכנת הכחדה.



הפיל האסייאני

הפיל האסייאני שוכן בבתי גידול מגוונים בדרום מזרח אסיה ומספריו נאמדים כיום בכ 45000. משקלו עשוי להגיע לכ- 5 טון והוא נבדל מהפיל האפריקאי בכמה תכונות בולטות כגון מבנה גופו, אזניו קטנות יותר ולנקבות שלו אין חטים בולטים כשל נקבות הפיל האפריקאי. הפילים חיים בקבוצות משפחתיות המונהגות על ידי נקבות מנוסות. הזכרים חיים לבדם או בקבוצות קטנות המונות מספר זכרים.

*מכאן ניתן להמשיך ימינה לכיוון ארץ חיות התנ"ך ולמרכז האפריקה תיבת נח
או שניתן לחזור לאטה לכיוון אן החיות אילדים והיציאה*



ארץ חיות התנ"ך

על הגשר של ארץ חיות התנ"ך ניתן לראות מיני אוכלי- עשב החיים כיום בישראל או מינים שהושבו לארץ לאחר שהוכחדו. בין הבולטים בתצוגה נמנה **היחמור הפרסי** הנדיר, שעשרות רבות של פרטים שלו שבו והתאקלמו בנחל כזיב שבגליל המערבי, **הראם הערבי** שחי בעבר בעמק הערבה וכיום מושב אליה, **הצבי הישראלי, היעל הנובי** המרשים ביכולת הטיפוס שלו, ועוד . . .

החצר האפריקנית

בהמשך הגשר ניתן לראות את החצר האפריקאית, שוכנים זה לצד זה **הקרנף רחב השפה, הג'ירפה האנגולית, זברת הגרנט, היען, הדישון וחסידת המרבו.**

הג'ירפה היא אולי אחת החיות היותר מפורסמות בעולם. גובהו יכול להגיע עד 6 מטרים! בטבע הג'ירפות חיים בסוואנות של מרכז ודרום אפריקה. באזורים אלה הם ניזונים בעיקר מעלים וענפים של עצים, אליהם הם מגיעים באמצעות צווארם הארוך. כדי לשתות הג'ירפות חייבים להתכופף אך הגישה למים קשה עליהם בגלל הרגליים קדמיות שהן ארוכות מהאחוריות. כדי להגיע אל המים הג'ירפות צריכים לפשק את רגליהם הקדמיות ולהרכין את ראשיהם. והזמן הזה הוא בדיוק נקודת התורפה של הג'ירפות ואז עשויים טורפים, כמו אריות, לתקוף אותם. כדי להגן על עצמם הג'ירפות שותים בתורות, כאשר אחד הפרטים תמיד מסתכל מסביב לראות אם מתקרב טורף ובנוסף הג'ירפות יכולים לבעוט בטורפים. בעיטה מכוונת טוב יכולה אפילו להרוג אריה. נקודת תורפה נוספת של הג'ירפות היא בעת השינה ולכן – הם כמעט ולא ישנים. ג'ירפים ישנים לכל היותר חצי שעה ביום וגם שינה זו מחולקת למספר פרקי זמן קצרים של שינה עמוקה.



הקרנפים שנמצאים אצלנו הם הקרנפים הלבנים או הקרנפים רחבי-השפה. בעולם חיים כיום חמישה מינים קרנפים, כולם נמצאים בסכנת הכחדה, כאשר ממין אחד נותרו עשרות בודדות של פרטים בכל העולם. הסיבה העיקרית לכך שהקרנפים הם נדירים היא בולטת מאוד ונמצאת להם על האף – הקרן שלהם. במקומות רבים מאמינים כי לקרן של הקרנף תכונות רפואיות שונות ולכן צדים אותם רק בשביל להוריד להם את הקרניים. גני החיות היום הם כמעט התקווה האחרונה של הקרנפים בעולם.

מרכז המבקרים תיבת נח

מרכז המבקרים תיבת נח נבנה בדמות התיבה המוכרת לכולנו מצוירי וסיפורי ילדים. תיבת נח הפכה בעיני רבים לסמל של שמירת טבע ונח עצמו מסמל את שומר הטבע הראשון בהיסטוריה האנושית. מיקומה של תיבת נח בגן החיות מייצגת את מחויבותו העמוקה של גן החיות לנושא שמירת טבע ושימור בעלי-חיים בסכנת הכחדה. התיבה משמשת כמרכז מבקרים ומכילה אודיטוריום להקרנת סרטים ולשמיעת הרצאות, גלריה להצגת תערוכות מתחלפות, עמדות מחשב המספקות מידע אודות חיות הגן וחיות התנ"ך, חנות מזכרות וקפיטריה הצופה על הנוף הקסום של הרי ירושלים.

מכאן תוכלו לבחור לחזור רכבת אן החיות (התחנה אחרי הכיכר אחוץ לתיבת נח) או לחלוף רגלי לכוון תצוגת הפילים.



היפופוטם

ההיפופוטם שכן בעבר בישראל ונוטים לשייכו ל"בהמות" המקראי. ההיפופוטמים הם בעלי חיים התלויים בסביבה מימית על מנת להתקיים. במהלך היום ניתן לראותם רובצים במים ובלילה הם יוצאים מן המים כדי לחפש מזון. ההיפופוטמים מסוגלים ללכת למרחקים ארוכים של עד כ-8 ק"מ בלילה! מראהו המסורבל של ההיפופוטם מתעה: למרות רגליו הקצרות ומבנה גופו המגושם, ההיפופוטם יכול להגיע למהירות ריצה מרשימה של 40 קמ"ש ויותר! ההיפופוטם הצמחוני מצויד בניבים בולטים ומסוכנים.

חצר דרום אמריקה

בתצוגה הדרום-אמריקאית שוכנים יחדיו חמישה מינים המייצגים בתי גידול שונים בדרום אמריקה: האלפקה שמוצאה בהרי האנדים, המארה ממישורי הפמפס הארגנטיניים, הטפיר והקפיבארה המגיעים מאזורים טרופיים סבוכים. שימו לב למחילות הרבייה של המארות: לעיתים קרובות מסתתרים במחילות הללו גורי מארות צעירים.

"עולם תחתון"

תצוגה מיוחדת העוסקת בבעלי חיים השוכנים מעל ומתחת לפני הקרקע ומתחתם. במתחם, יוכלו הילדים לזחול במחילות מיוחדות ולראות את הסוריקאטות והנובחניות ממש ב"גובה העיניים". בחדר חושך מיוחד יוכלו המבקרים לראות את עולמם הפחות נראה לעין של בעלי חיים מיוחדים נחבאים.

גן החיות לילדים, גן הפסלים והאמפיתאטרון

כאן ניתן לבלות זמן מה בפעילות חופשית לפני החזרה לכיוון היציאה. גן הפסלים - "תיבת נח" תוכן על ידי האדריכל מריו בוטה מאיטליה והפסלת ניקי דה - סנט פאל מארה"ב. פסלים מרהיבים בדמות חיות מקיפים תיבה שקועה המשמשת כאמפיתאטרון.

החצר האוסטרלית

כאן נפגוש מעט מבעלי החיים שמאפיינים את אוסטרליה והסביבה. מן הזוחלים תראו את החרדון המזוקן - שהמיוחד בו הוא הקוצים המעטרים את גופו ובמיוחד את ראשו... וגם חומט כחול לשון - הלשון הכחולה של החומטים משמשת כמעין גורם מפתיע להרתעה של טורפים וכמו בשאר מיני הזוחלים היא משמשת כאיבר חישה הקולט את חלקיקי הריח. תוכלו לראות מבין העופות את הפודרגוס ינשוף, מין יחודי לאוסטרליה. מין זה פעיל לילה והוא ניזון בעיקר מחרקים וגם מחולייתנים קטנים אותם הוא צד ממארב בצורה הדומה לינשופים-דריסה באמצעות הרגליים תחילה. במהלך היום מסווה עצמו הפודרגוס באמצעות צבעיו ונטיותו לעמוד ללא תזוזה בסמוך לגזעי עצים.



הקיאה הוא מין ניו-זילנדי של תוכי השוכן באזורים ההררים והקרירים של האי הדרומי. הן נודעו בעיקר בשל הרגלי המזון שלהם: הם אוכלי כל ולא בוחלים באכילת טרף קטן לצד פירות, ירקות, זרעים ופרחים כמו שאר מיני התוכים. הקיאות אינטלגנטיות מאוד, בעלות מבנה חברתי מורכב ומעניין. מבין היונקים, תראו את **עטלף פירות אפור הראש**. עטלפים הם יונקים, פעילי לילה. עטלפי הפירות אוכלים בעיקר פירות אך גם אבקנים, צוף ופרחים שלמים ולכן הוא נחשבים כמאביקים ומפיצים זרעים חשובים ביותר למינים רבים של צמחים מקומיים. העטלף אפור הראש נמצא בסכנת הכחדה. הסיבות העיקריות להכחדה נובעות מהתפשטות אוכלוסיית האדם באוסטרליה שפוגע בעטלפים בדרך עקיפה על ידי הרס בתי הגידול שלהם, הרעלות לא מכוונות ועל ידי פגיעה ישירה בדרך של צייד והדברה של העטלפים כמזיקים. **הוולבי וקנגורו** הם שני מינים המייצגים קבוצה שהיא המוכרת יותר מכל באוסטרליה- יונקי הכיס. יונקי הכיס מתאפיינים רובם (אך לא כולם) בהיווצרות כיס, מעין רחם חיצוני, בגוף הנקבה. הגורים נולדים לאחר הריון קצר, ומבלים את חודשי ההתפתחות הראשונים עד גיל שנה בכיס אמם.

פלמינגו

באגם הפלמינגו שוכן הפלמינגו הססגוני, האהוב על רבים. צבעיו המרשימים של הפלמינגו בגווני ורוד הם תוצאה של אכילת מזון עשיר בפיגמנטים אדומים. בגן החיות בירושלים נוהגים להוסיף למזונם של הפלמינגו פיגמנט טבעי, כדי שצבע נוצותיהם יהיה עשיר וחזק.

טיגריס סומאטרי

לאחרונה נפתחה בגן החיות התנ"כי תצוגת טיגריסים נרחבת וייחודית ביופייה. התצוגה משתרעת על פני שטח של דונם וחצי וכוללת מגוון של אזורים המשמשים את הטיגריסים הסומטריים למסתור ולמשחק – בריכות ומפלים, משטחי שיזוף, מצוקים ומרחבי דשא. בנוסף, מוצגים במתחם דגים אקזוטיים ממגוון בתי גידול בסומטרה.



אנו מקווים שנהניתם מן הביקור.

נשמח אם תוכלו לענות על מספר שאלות על מנת שנוכל להמשיך להתייעל בפעולות החינוך. אנא השאירו

דף זה בקופת גן החיות.

א. שם ביה"ס _____ כיתה _____ תאריך הביקור _____

ב. מתי קיבלת חומר עזר זה? מבעוד מועד _____ ביום הסיור _____

ג. האם חומר עזר זה עזר בתכנון מסלול הסיור? כן _____ לא _____

ד. האם השתמשת בחומר בזמן הסיור? כן _____ לא _____

ה. באיזו מידע שיפר חומר העזר את התוכן הלימודי – חינוכי של הסיור?
מעט _____ במידה סבירה _____ הרבה _____

ו. אם יש הצעות לשיפור חומר העזר, אנא ציינו זאת כאן .

**תודה רבה,
ולהתראות שוב בגן החיות התנ"כי!!**

